

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet / Mihaila Lalića br.1, 20000 Podgorica

Tel: 020 206 710 Fax: 020 206 712 Mail: extension-pg@t-com.me

Uticaj niskih zimskih temperatura na zasade pod voćem

Nesvakidašnje niske temperature i zima na koju smo zaboravili desila se ove godine. Temperature na području Podgorice i Danilovgrada su bile i do 12°C ispod nule. Voćari koji su tokom prvih zimskih dana odradili otklanjanje oštećenih i bolesnih grana, vodopija i mumificiranih plodova bez jače rezidbe su dobro uradili naročito kod koštičavih voćnih vrsta. Izmrzavanje rodni elemenata voćaka tokom zime može biti pospješeno zbog nekvalitetnog ulaska voćaka u zimsko mirovanje jer su jesenji dani sve češće dugi i topli i u tim uslovima se vegetacija produžava. Nema slana pa je odloženo otpadanje lišća a zdravljenje biljnih tkiva je nedovršeno.

Neke od mjera koje mogu ublažiti loš ulazak voćaka u fazu mirovanja su pravilno đubrenje, optimalno opterećenje rodnom, zaštita od bolesti... Ove mjere pozitivno utiču na rastenje i dobro sazrijevanje mladara jer se stvara veća količina rezervnih hranljivih materija u tkivima i opasnost od izmrzavanja će biti manja. Zemljište oko mladih voćki se na početku zime može pokriti (malčirati) slamom, sijenom ili zrelim kompostom, da bi se ublažilo štetno djelovanje golomrazice na osjetljivije sadnice. U plastenicima, dobro je koristiti agril.

Za djelimično ublažavanje eventualno nastalih šteta od izmrzavanja mogu se koristiti **preparati sa aminokiselinama**, koji imaju "antistres efekat" pred cvjetanje kada već ima zelene mase na biljkama.

U narednim danima (kraj januara i u februaru) poželjno bi bilo izvršiti krečenje debla i ramenih grana voćaka. To je preventivna mjera usporavanja kretanja biljnih sokova tj vegetacije ukoliko dođe do većeg porasta dnevnih temperatura tokom februara. Važno je premazati stablo i glavno račvanje grana pazeći da se sva ulegnuća na mjestima gdje se grane spajaju sa deblom dobro premažu. Smjesa se pravi od kreča (najbolje gašeni), kuhinjska so i kvašljivi sumpor. So daje ljepljivost smješi i povezuje sastojke a sumpor dezinfikuje i odbija štetočine. Odnos sastojaka je sledeći: 5 kg kreča, 0,5 kg kuhinjske soli, 0,5 kg sumpora i vode da se dobije žitka masa. Dobro je smjesu ostaviti da odstoji 24 sata i tek tada započeti s premazivanjem. Ako se na deblima pojavi pucanje kore, takve rane treba dobro očistiti sve do zdravog tkiva i zatim premazati kalemarskim voskom ili rastvorom plavog kamena. Tzv. krečenje se preporučuje za sve voćke, bez obzira na vrstu ili intenzitet proizvodnje. Ne preporučuje se raditi ga na dnevnim temperaturama ispod 1°C.

mr Ljiljana Pajović
stručni saradnik za voćarstvo i vinogradarstvo